Karta BOZP pro profesi: Učitel odborného výcviku střední školy

Stručný výčet prováděných pracovních činností:

- Vzdělávání a výchova zaměřená na získávání vědomostí a dovedností žáků v odborném výcviku, který spočívá v osvojování a procvičování základních dovedností, činností a návyků, ve zhotovení výrobků, ve výkonu služeb nebo ve výkonu prací podle jednotlivých oborů vzdělání.
- Hodnocení účinnosti vzdělávací a výchovné činnosti a nových výukových postupů ve vzdělávání.
- Příprava a zadávaní úkolů, cvičení a zkoušení s cílem cvičit žáky, vyhodnocovat jejich znalosti a pokrok v rámci odborného výcviku. Provádění pedagogického poradenství v oblasti odborného výcviku, vykonávání úkolů a prací souvisejících s přímou pedagogickou činností, včetně dohledu nad žáky při odborném výcviku.
- Vedení odborného výcviku, vedení ročníkových a závěrečných prací žáků.
- Spolupráce s firmami, organizacemi a institucemi při realizaci odborného výcviku.

Charakteristika místa výkonu práce:

Typickým místem výkonu práce jsou vnitřní pracoviště, zejména učebny, školní dílny anebo jiné k tomu vyhrazené prostory. K nejčastěji používaným pracovním pomůckám patří ruční nářadí (včetně elektrického), strojní zařízení (všeobecně elektrická, tlaková, plynová, zdvihací) a technická zařízení (např. vybavení pracovišť). S ohledem na vyučovaný obor se charakteristiky pracovního místa a jeho vybavení mohou lišit.

Kvalifikační požadavky:

Vyšší odborné vzdělání ve skupině příslušného oboru, nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou a střední vzdělání s maturitní zkouškou bez vyučení, jinou alternativu dále představuje bakalářský studijní program ve skupině příslušného oboru.

Relevantní mimořádné provozní události:

- Úraz pracovníka v důsledku účinků mechanických rizik (uklouznutí na podlaze, pořezání, bodnutí, odření, naražení prstů, sevření, vtažení, namotání, zasažení odlétnuvší částicí, látkou pod tlakem, odhození, poražení, pád břemene na pracovníka).
- Úraz pracovníka v důsledku kontaktu s horkými povrchy nebo zasažení horkou kapalinou, plynem anebo párou.
- Úraz pracovníka následkem zasažení elektrickým proudem.
- Pád pracovníka z výšky nebo do hloubky (do pracovní jámy, z konstrukce zařízení apod.).
- Úraz pracovníka v důsledku poruchy anebo nehody při používání nářadí, zařízení a strojů.
- Poškození pohybového aparátu pracovníka v důsledku opakovaného zaujímání nepřijatelných anebo podmíněně přijatelných pracovních poloh nebo provádění fyzicky namáhavých pracovních operací.
- Poškození zdraví pracovníka v důsledku dlouhodobé expozice rizikovým faktorům (hluk, vibrace, prach, chemické látky).
- Požár nebo výbuch v důsledku např. poruchy na elektrickém zařízení, iniciace hořlavých a hoření podporujících látek, samovznícení látek znečištěných provozními kapalinami apod.
- Otrava a zadušení při svařování v uzavřených, malých a nevětratelných prostorech, včetně otrav svářečskými dýmy.
- Jiné mimořádné události, které mohou vznikat na pracovištích praktické výuky v daném oboru (např. elektrotechnika, stavebnictví, hutnictví, strojírenství, gumárenství, papírenství, opravárenství, dřevařství, výroba textilu nebo obuvi apod.).

Základní opatření pro předcházení mimořádným událostem nebo jejich následkům:

- Práci smí vykonávat jen zdravotně a odborně způsobilí pracovníci.
- Pravidelné a důsledné provádění pracovně lékařských prohlídek.
- Seznámení pracovníků se všemi relevantními riziky spojenými s výkonem práce a s faktory pracovních podmínek a opatřeními přijatými proti jejich nežádoucímu působení na lidské zdraví.
- Proškolení pracovníků v poskytování předlékařské první pomoci.
- Seznámení pracovníků s umístěním prostředků první pomoci a hasebních prostředků, jakož i způsobem přivolání pomoci.
- Řádné používání stanovených osobních ochranných pracovních prostředků.
- Používání pouze určených a nepoškozených pracovních zařízení, pomůcek a nářadí v souladu s pokyny od výrobce.
- Udržování technických zařízení v bezpečném stavu prováděním pravidelných revizí, prohlídek, čištění a okamžitým odstraňováním zjištěných závad.
- Dodržování schválených technologických a pracovních postupů.
- Pravidelný úklid a čištění pracovního místa a používaných nářadí/zařízení.
- Dodržování požadavků na bezpečné nakládání s chemickými látkami/směsmi a s odpady.
- Zákaz kouření nebo manipulace s otevřeným plamenem na všech pracovištích a při činnostech se zvýšeným rizikem vzniku požáru/výbuchu.
- Při praktickém výcviku na pracovištích spolupracujících organizací striktně dodržovat pokyny vedoucích těchto pracovišť.

Rizikové faktory:	Doporučené kategorie práce:	Výsledné zařazení do kategorie práce a přijatá opatření pro minimalizaci zdravotních rizik (doplňte):	Základní právní předpisy, které se týkají výkonu práce (v platném znění):
☒ Prach	**1** – **2** – 3 – 4		• Zákon č. 262/2006 Sb. § 101–106 • Zákon č. 309/2006 Sb. § 2, 4, 5 • Zákon č. 258/2000 Sb. § 19 - 21 • NV č. 101/2005 Sb. § 3, 4, Příloha č. 2 a 4 • NV č. 361/2007 Sb. § 9-12, § 22-30, • NV č. 495/2001 Sb. § 3-5 • NV č. 272/2011 Sb. § 10, 17 • NV č. 362/2005 Sb. Příloha, část I, III • NV č. 378/2001 Sb. § 3–4 • NV č. 375/2017 Sb. • Vyhláška č. 48/1982 Sb. • Vyhláška č. 73/2010 Sb. • Vyhláška č. 19/1979 Sb. • Vyhláška č. 18/1979 Sb. • Vyhláška č. 21/1979 Sb. • Vyhláška č. 87/2000 Sb.
☒ Chemické látky	**1** – **2** – 3 – 4		
☒ Hluk	**1** – **2** – 3 – 4		
☒ Vibrace	**1** – 2 – 3 – 4		
☒ Fyzická zátěž	**1** – **2** – 3		
☒ Pracovní poloha	**1** – **2** – 3		
☒ Zátěž teplem	1 – 2 – 3 – 4		
☐ Zátěž chladem	1 – 2 – 3		
☒ Psychická zátěž	**1** – **2** – 3		
☒ Neionizující záření a elektromagnetická pole	**2** – 3		
☐ Zraková zátěž	1 – 2 – 3		
☐ Práce s biologickými činiteli	2 – 3 – 4		
☐ Zvýšený tlak vzduchu	2 – 3 – 4		

Četnost periodických lékařských prohlídek (dle vyhlášky č. 79/2013 Sb.):

Pro kategorii 2: 1x za 4 let (osoby mladší 50 let), resp. 1x za 2 roky (osoby starší 50 let); Pro kategorii 2R: 1x za 2 roky;
Pro práci, jejíž součástí je riziko ohrožení zdraví: 1x za 4 roky, nebo 1x za 2 roky, jde-li o zaměstnance, který dovršil 50 let věku.

Karta BOZP pro profesi: Učitel odborného výcviku střední školy

	Ohrožená část těla														Hodnocení rizik		
	Hlava						Horní končetiny		Dolní končetiny		Různé						
Seznam nebezpečí	lebka	sluch	zrak	dýchací orgány	obličej	celá hlava	ruce/prsty/ zápěstí	paže	chodidlo	nohy (části)	pokožka	trup/břicho/ záda	vnitřní část těla	celé tělo	N	P	MR (NxP)
Mechanická nebezpečí																	
Padající předměty									X								
Odletující částice			X				X	X		X	X	X					
Ostré hrany							X	X									
Pohybující se části zařízení						X		X		X		X					
Pohybující se předměty														X			
Kluzký / nestabilní povrch									X								
Špičaté předměty	X						X	X									
Látky pod tlakem nebo za sníženého tlaku			X				X				X						
Zvířata																	
Chemická nebezpečí																	
Nebezpečné plyny a páry				X													
Nebezpečné kapaliny							X				X						
Nebezpečné pevné látky																	
Aerosol, kouř				X													
Nedostatek kyslíku																	
Nebezpečné odpady														X			
Biologická nebezpečí																	
Patogenní látky																	
Alergeny																	
Živočišné jedy (toxiny)																	
Mikroorganizmy (viry, bakterie)																	
Paraziti																	
Hmyz																	
Elektrická nebezpečí																	
Elektrický oblouk							X										
Živé části							X										
Statická elektřina							X										
Elektromagnetické pole																	
Elektrický zkrat							X										
Blesk, atmosférická elektřina																	
Nebezpečí záření																	
Optické záření (IČ, VIS a UV)			X														
Nízkofrekvenční el-mag záření																	
Vysokofrekvenční el-mag záření																	
Laserové záření																	
Ionizující záření																	
Tepelná nebezpečí																	
Sálavé teplo														X			
Konvektivní teplo																	
Kontakt s horkou kapalinou							X										
Kontakt s horkým plynem							X										
Kontakt s taveninou							X				X						
Kontakt s horkým povrchem							X										
Plamen														X			
Výbuch														X			
Kontakt s chladnou kapalinou																	
Kontakt s chladným plynem																	
Kontakt s chladným povrchem																	
Sníh, led, tříšť																	
Nebezpečí hluku																	
Vysoce impulsní hluk																	
Proměnný hluk		X															
Ustálený hluk		X															
Vysokofrekvenční hluk																	
Ultrazvuk																	
Infrazvuk a nízkofrekvenční hluk																	
Nebezpečí vibrací																	
Vibrace přenášená na ruce							X										
Vibrace způsobující kmitání v horní části páteře a hlavy																	
Vibrace přenášené na celé tělo																	
Ergonomická nebezpečí																	
Vysoká teplota vzduchu																	
Nízká teplota vzduchu																	
Nízká/vysoká vlhkost vzduchu																	
Nízká úroveň osvětlení			X														
Oslňující světlo			X														
Blikání, stroboskopické jevy																	
Příliš malé vizuální detaily																	
Nevhodná výška pracovní roviny												X					
Nedostatečná výška pracoviště																	
Omezený pracovní prostor														X			
Ztížený průchod														X			
Nepřijatelná pracovní poloha							X	X				X					
Nevhodné dosahové vzdálenosti							X	X				X					
Monotónní činnost																	
Vnucené pracovní tempo																	
Trvalé sledování obrazovek																	
Ruční manipulace																	
– s nářadím							X	X									
– s břemeny												X					
– s vozíky																	

Doporučený rozsah osobních ochranných pracovních prostředků	Požadavek na shodu s normou	Orientační životnost (měs.)
Pro ochranu hlavy		
☐ ochranná přilba / průmyslová přilba s vysokým stupněm ochrany	EN 397+A1, EN 14052+A1	PV
☒ průmyslová přilba chránící při nárazu hlavou	EN 812	24
☐ ochrana proti skalpování		24
☒ ochrana hlavy proti teplu a plameni (kukla)	EN ISO 11612	24
☐ ochranná pokrývka hlavy proti slunečnímu záření nebo prachu		12
☐ ochranná pokrývka hlavy proti chladu	EN 342	24
Pro ochranu sluchu		
☒ zátkové chrániče sluchu a podobné prostředky	EN 352-2	PO
☒ mušlové chrániče sluchu	EN 352-1	12
☐ akustické přilby (tzv. protihlukové přilby)		24
☐ mušlové chrániče sluchu, které lze připojit k ochranným přilbám	EN 352-3	12
☐ chrániče sluchu s přijímačem nebo s interkomem	EN 352-4,-5,-6	PV
Pro ochranu očí a obličeje		
☒ ochranné brýle	EN 166	12
☐ ochranné brýle proti rentgenovému, laserovému, UV, IČ a VIS záření	EN 169, EN 170, EN 171, EN 172, EN 379+A1, EN 175	12
☒ ochranné obličejové štíty	EN 166, EN 1731	12
☒ svářečské kukly a štíty (štíty s držadlem, kukly s upínacím náhlavním páskem nebo kukly na ochranné přilby)	EN 166, EN 175, EN 379+A1	24
Pro ochranu dýchacích orgánů		
☒ filtrační polomasky (respirátory) / filtrační polomasky s integrovanou vrstvou aktivního uhlí	EN 149+A1	PO
☐ masky s filtry proti částicím, parám, plynům s vhodnou lícnicovou částí	EN 405+A1, EN 140, EN 136, EN 143,	PO
☐ izolační dýchací přístroje s přívodem vzduchu	EN 137, EN 138, EN 14593-1;2, EN 14594	36
☐ prostředky na ochranu dýchacích orgánů včetně snímatelné svářečské kukly	EN 12941+A2 / EN 12942	PV
Pro ochranu rukou a paží		
☒ rukavice na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořezu	EN 420+A1, EN 388, EN 381-1, EN 1082-1,-2	PO až 3
☒ rukavice na ochranu před vibracemi	EN ISO 10819	6
☒ rukavice na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 374-1,-2,-3,-4	PO až 2
☒ rukavice na ochranu před elektřinou	EN 60903-ed.2, EN 12477+A1, EN 16350	3 až 6
☒ rukavice na ochranu před teplem nebo ohněm	EN 407, EN 12477+A1	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před nízkými teplotami	EN 511	3 až 6
☐ rukavice na ochranu před ionizujícím zářením a radioaktivním látkám	EN 421	24
☐ palcové rukavice	EN 420+A1, EN 388	2
☐ ochranné návleky na prsty		1
☐ ochranné rukávy, náloketníky, zápěstní řemínky (nátepníky)	EN 1082-1,-2	6 až 24
☐ ochranné rukavice pro práce ve vlhkém, mokrém nebo znečišťujícím prostředí	EN 420+A1	PO
Pro ochranu nohou		
☒ obuv polobotková, kotníčková, poloholeňová, holeňová a vysoká, zejména do vlhkého prostředí	EN ISO 20 347, EN ISO 20 345	24
☒ obuv s ochrannou a bezpečnostní tužinkou	EN ISO 20 345, EN ISO 20 346	12 až 24
☐ obuv, kterou lze rychle vyzout		12
☐ obuv s podešví odolnou proti žáru (perko)	EN ISO 20 349	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv s protiskluznou podešví	EN ISO 20 345	9 až 24
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv odolná proti vibracím	EN ISO 20 345	12
☒ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv antistatická	EN ISO 20 345	12
☐ obuv, vysoká obuv, přezůvková obuv tepelně izolační	EN ISO 20 345	6
☒ obuv chránící před chemickými látkami	EN 13832-2,-3	6 až 12
☒ ochranná obuv pro obsluhu přenosných řetězových pil	EN ISO 17249 ed.2	12
☒ ochrana nohou proti pořezání (kamaše)	EN ISO 381-5	6 až 12
☐ chrániče kolen	EN 14404+A1	12
☐ chrániče nártu	EN 13277	12
☐ vyměnitelné podešve (odolné proti žáru, propíchnutí nebo potu)	EN ISO 20345	24 až 36
Pro ochranu trupu a břicha		
☒ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před mechanickými riziky nebo proti pořezu	EN ISO 13998, EN 381-11	24 až 48
☒ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před rozstříknutým roztaveným kovem	EN ISO 9185	24
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	6 až 12
☐ ochranné vesty, kabáty a zástěry proti chladu	EN 342	24 až 36
☐ vyhřívané vesty		36 až 72
☐ ochranné zástěry proti vodě		18
☐ záchranné plovací vesty	EN ISO 12402-6+A1	24 až 48
☐ zástěry na ochranu před rentgenovým zářením	EN 61331-3	24 až 36
☐ bederní pásy, protektory		24 až 36
Prostředky pro prevenci pádů		
☐ úplná výstroj pro prevenci pádů včetně veškerých doplňků	EN 353-1, EN 354, EN 361, EN 362, EN 795,	12
☐ brzdné zařízení pohlcující kinetickou energii včetně veškerých nezbytných doplňků	EN 355, EN 360, EN 363	PV
☐ prostředky pro polohování těla	EN 358,	PV
Ochranné oděvy		
☒ ochranné pracovní oděvy (dvojdílné, kombinézy)	EN ISO 13688, EN 342, EN 343+A1, EN 381-5,-11, EN 1149-5, EN ISO 20471+A1, EN ISO 11611, EN ISO 11612, EN 13034+A1	6 až 24
☒ oděvy poskytující ochranu před strojním zařízením a ručním nářadím (proti bodnutí, pořezání apod.)	EN 381	12
☐ oděvy na ochranu před chemickými látkami a biologickými činiteli	EN 14605+A1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před nebezpečnými mikroorganismy	EN 14126	JP
☒ oděvy chránící před rozstřikem roztaveného kovu nebo před infračerveným zářením	EN 348, EN ISO 11612, EN ISO 6942	PO až 24
☐ oděvy odolné proti žáru a ohni	EN 11611, EN ISO 11612, EN 1486, EN ISO 14116	6 až 24
☐ oděvy proti chladu	EN 342, EN 343+A1, EN 14058	36
☐ oděvy proti vodě s impregnací (nepromokavé)	EN 342, EN 343+A1, EN 14058, EN 14360, EN ISO 15027-1	12 až 24
☐ oděvy na ochranu před ionizujícím zářením	EN 1073-1,2	36
☐ oděvy na ochranu před kontaminaci radioaktivními částicemi	EN 1073-2	JP
☒ oděvy na ochranu proti statické elektřině a elektrickému oblouku	EN 1149-1,2,3,5, EN 61482-1-2	12
☐ oděvy prachotěsné a proti kapalným aerosolům	EN 14605+A1, EN ISO 13982-1; EN 13034 + A1	JP
☐ oděvy plynotěsné	EN 943, EN 14126	PV
☒ oděvy a doplňky s vysokou viditelností z retroreflexních a fluorescenčních materiálů	EN ISO 20471	6 až 24

PV	Podle určení výrobce
PO	Po opotřebení (u ochrany dýchacích orgánů do nasycení filtračního média)
JP	Pro jednorázové použití

Karta BOZP pro profesi: Učitel odborného výcviku střední školy

Pokyny pro zajištění bezpečnosti práce

Používání plynových, tlakových, zdvihacích a elektrických zařízení – všeobecné zásady

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Obsluhu zařízení smí provádět pouze pověřené a zaškolené osoby, způsobem dle návodu k obsluze a vést stanovenou provozní dokumentaci.
- Před zahájením práce musí být provedena kontrola bezzávadného stavu zařízení a jeho příslušenství.
- Zařízení musí být pravidelně kontrolována, revidována a musí být zajištěna jejich pravidelná údržba v souladu s pokyny výrobce.
- Při jakémkoliv zásahu na plynovém zařízení a při podezření z úniku plynu nebo spalin se musí provést kontrola výskytu škodlivin.
- Kontrola plynových zařízení musí být provedena min. 1x za rok (pokud není stanoveno jinak).
- V případě vzniku požáru je nutné ihned zhasnout všechny plameny, uzavřít všechny uzávěry plynu, otevřít okna a dveře (odvětrání pro snížení hromadění plynu a oxidu uhelnatého). Dále je nutné nepoužívat otevřený oheň, elektrické spotřebiče (ani nevytahovat zástrčky), upozornit na vzniklou situaci všechny osoby pohybující se v dané budově, na daném pracovišti, a přivolat odbornou pomoc.
- K hašení hořícího plynu je nutné používat pouze práškový nebo sněhový přenosný hasicí přístroj.
- Veškeré osoby vykonávající práce na el. zařízení, nebo v jeho blízkosti musí být školeny z bezpečnostních předpisů určených pro jejich práci (minimálně v rozsahu dle § 4 vyhlášky č. 50/1978 Sb.).
- Všechny pokyny a nařízení pro obsluhu a práci na el. zařízení a pro činnost nebo pobyt v jejich blízkosti musí být v souladu s požadavky technické normy ČSN EN 50110-1 ed. 3.
- Montáž a demontáž el. zařízení musí být prováděna výhradně za bezpečných podmínek (je nutné mít vždy na paměti zásady VYPNI – ZAJISTI – ODZKOUŠEJ – UZEMNI A ZKRATUJ – ODDĚL ŽIVÉ A NEŽIVÉ).
- Hlavní vypínač elektrické energie musí být trvale přístupný a viditelně trvale označený.
- Spouštění el. zařízení musí být učiněno pouze záměrným úkonem obsluhy.
- Obsluha zařízení musí zamezit vstupu nepovolaných osob do ohroženého/nebezpečného prostoru zařízení anebo manipulovaného břemene.
- Zdvihací plošiny a jiná obdobná zařízení nesmí být přetěžována a používána k dopravě osob (pakliže není výrobcem stanoveno jinak).
- Tlakové nádoby nesmějí být vystavovány nadměrným teplotám, mechanickému poškozování a musejí být zajištěny proti případnému pádu.
- Manipulaci s tlakovými nádobami (včetně jejich instalace a demontáže) smí provádět pouze pověřené a zaškolené osoby.
- Tlakové hadice svařovací soupravy musí být pravidelně podrobovány tlakové zkoušce jejich bezzávadnosti.
- Při obsluze strojů a zařízení s točivými anebo pohybujícími se částmi musí být obsluha řádně ustrojena. Při práci nesmí nosit volně vlající oděv (např. nezapnuté rukávy), volně rozpuštěné vlasy, náramky, řetízky, prstýnky, apod.
- U pracovních činností, resp. obsluhy strojů a zařízení, kde vzniká ostrý nebo špičatý odpad (např. třísky po obrábění), se tento nesmí odstraňovat holýma rukama, ale pomocí pracovních pomůcek.
- Zaolejované či zamaštěné hadry uklízet do určených kovových nádob s víky (POZOR – hrozí samovznícení).
- Zahájení prací bez prokazatelného seznámení se se stanovenými postupy prací, s bezpečnostními opatřeními a s riziky.

Zakázané práce:

- Obsluhovat zařízení v rozporu s návodem od výrobce, obsluhovat zařízení anebo jeho příslušenství, která jsou poškozena.
- Vyřazovat z funkce bezpečnostní zařízení a provádět neoprávněné zásahy (opravy, servis, apod.).
- Opustit pracoviště bez zajištění všech požárně bezpečnostních opatření proti vzniku požáru, výbuchu, anebo jiných okolností, které mohou být zdrojem poškození lidského zdraví.
- Umožnit pohyb nepovolaných osob v nebezpečném prostoru zařízení, nebo umožnit těmto osobám obsluhovat zařízení.
- Při pohybu manipulační techniky se zdržovat v její těsné blízkosti (riziko zachycení, přimáčknutí, pád materiálu apod.).
- Překračovat maximální stanovenou nosnost zařízení.
- Strkat ruce nebo chodila do pracovního prostoru, kde může dojít k sevření nebo střihu.
- Odstraňovat zábrany a kryty a vyřazovat z provozu ochranné prvky.
- Omotávat elektrické kabely kolem kovových konstrukcí, zábradlí, lešení apod., umisťovat je na komunikace a do míst, kde by mohly vytvářet překážku nebo kde by mohlo dojít k jejich poškození a zkratu.
- Zřizovat a provozovat prozatímní instalace v prostředí s nebezpečím výbuchu.
- Provozovat zařízení, pokud neodpovídají příslušným předpisům a pokud nebyly provedeny předepsané kontroly, zkoušky a revize.
- K úklidu pracoviště nebo k čištění strojů používat stlačený vzduch.
- Opustit zdvihací zařízení se zavěšeným břemenem, pohybovat se pod zavěšeným břemenem.
- Při používání zdvihacích zařízení provádět šikmé tahy, zvedat břemena výše než je nutné, vláčet břemena po zemi, nebo je obracet.
- Přetěžovat vázací prostředky, vázat břemena s neznámou hmotností, vázat břemena podvlečením přes ostré hrany bez náležitého vypodložení, vázat a dávat pokyn k transportu břemen, která jsou naplněna materiálem nad okraj.
- Zkracovat doběh pohybujících se nástrojů anebo částí strojů brzděním rukou anebo tlakem materiálu.
- Pracovat zbrkle a bez uvážení. Odchylovat se od stanoveného pracovního (didakticky ověřeného) postupu, nebo provádět práci alternativním způsobem.

Práce s ručním a elektrickým nářadím

Pokyny pro bezpečnou práci:

- Při práci s nářadím je nutné dbát zvýšené opatrnosti.
- Pro danou pracovní činnost musí být použito vhodné a nepoškozené nářadí.
- Používané nářadí musí být v bezzávadném a čistém stavu (zejména je nutné dbát na čistotu úchopových částí).
- Při používání nářadí se řídit pokyny výrobce a provádět jeho pravidelnou kontrolu, údržbu a revize ve stanovených lhůtách.
- V případě, že při práci hrozí odlet částic (např. při broušení, používání sekáče a kladiva), musí pracovníci používat přidělené OOPP a dále je nutné zamezit vstupu nepovolaným osobám do ohroženého pracovního prostoru. V opačném případě musí být práce přerušeny.
- Při práci s nářadím ve výšce nebo na otevřené technologii je nutné dbát zvýšené opatrnosti a používat nářadí na úvazku.
- Nářadí používané ve výbušném prostředí musí být konstruováno v nejiskřivém provedení (značka Ex).

Zakázané práce:

- Zacházet s nářadím nešetrně, házet s ním, používat jej k jiným účelům, než pro které je určeno.
- Používat poškozené nářadí (např. rukojeti, čepele, násady, kryty, izolace apod.).
- Popocházet se zapnutým elektrickým nářadím na větší vzdálenosti.
- Manipulovat s elektrickým nářadím tahem za přívodní elektrický kabel.

Metodologie pro vyhodnocení rizik (k tabulce na s. 16)

Pravděpodobnost	
Lze očekávat (stává se často)	10
Je to možné	6
Ne příliš obvyklé, ale možné	3
Ne příliš pravděpodobné, ale již se někde stalo	1
Možné, ale nepravděpodobné, ještě se nestalo	0,5
Prakticky nemožné	0,2
Vyloučené	0,1

Následky (závažnost)	
Katastrofa (mnoho SÚ, nebo škoda přes 100 mil. Kč)	100
Závažná havárie (několik SÚ, nebo škoda přes 10 mil. Kč)	40
Havárie (jeden SÚ, nebo škoda přes 1 mil. Kč)	15
Vážná nehoda (těžký úraz, nebo škoda přes 100 tis. Kč)	7
Nehoda (úraz bez trvanlivých následků, nebo škoda přes 10 tis. Kč)	3
Porucha (drobné poranění, nebo škoda nad 1 tis. Kč)	1
Poznámka: SÚ = smrtelný úraz	

Míra rizika (MR)	Úroveň rizika	Kategorie přijatelnosti	Priorita opatření
≥ 160	velmi vysoké riziko	nepřijatelné riziko	Přerušit provoz nebo ihned přijmout opatření ke snížení rizika
48 až 159	vysoké riziko		
20 až 47	významné riziko	podmíněně přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika přijmout bez zbytečného odkladu
8 až 19	zvýšené riziko		
3,1 až 7	mírné riziko	přijatelné riziko	Opatření ke snížení rizika provést podle pořadí významnosti
≤ 3	zanedbatelné riziko		

Poznámka: Tato karta BOZP je pouze základním východiskem pro praktické uplatňování zásad prevence rizik na pracovištích a neřeší uvedenou problematiku vyčerpávajícím způsobem. | Vypracoval: Ing. Jakub Marek | © Znalecký ústav bezpečnosti a ochrany zdraví, z. ú., 2018 www.zuboz.cz